

UKRAINIAN NEWS

Передплата і ересилання:
постштат Ulm / Donau
Виходить двічі на тиждень:
у середу і суботу.

Дозволені: Authorized by European
Com. Civil Affairs Division - APO 757
- AG 383.7 - GEC-AGO - 14. July 1947

Гроші пересилати: Bankkonto
Nr. 01714 Bayerische Hypothek-
und Wechselbank, Filiale Neu-Ulm.
Ціна на місяць з поштовими
витратами 8RM. Часопис висилає-
ться після одержання грошей.

Українські Вісті

UKRAINISCHE ZEITUNG

Verlags- und Versand-
postamt: ULM (Donau)
Erscheint zweimal wöchentlich:
Mittwoch und Samstag
Lizenz: Authorized by European
Com. Civil Affairs Division - APO 757
- AG 383.7 - GEC-AGO - 14. July 1947
Zahlungen:
Bankkonto Nr. 01714 Bayerische Hypo-
theken- u. Wechselbank, Fil. Neu-Ulm
Bezugspreis: Durch Postbezug im
Monat RM 8.-, aussch. Zustellgebühr.
Das Abonnement ist im voraus zahlbar.

Середа, 18 лютого, 1948 р. — Число 15 (167) Рік IV

Mitwoch, 18. Februar 1948 — Nr. 15 (167) Jahrgang IV

Посилання грецької національної гвардії

АТЕНИ (АП). Американська до-
мова місія в Греції дала свою згоду
на подвоєння числа вояків грецької
національної гвардії. Досі гвардія
складалась із 54 батальйонів (по 500
вояків в кожному) і буде збільшена до
100 батальйонів (50 тис. вояків). Ця
національна гвардія перебере на себе
захист грецьких населених пунктів, щоб
таким чином звільнити регулярні час-
тини для боротьби проти повстанців.

Вбито 1500 індусів

НЬЮ-ДЕЛІ (ЮП). 12 лютого. Офі-
ційна індійська пресова агенція
повідомляє з Кашміру, що протя-
гом останніх 48 годин мусульман-
ські повстанці забили приблизно
1500 індусів. Частина індійської ар-
мії, за підтримкою танків та арти-
лерії, розпочали очищування, тоді
ж посередницької комісії ООН ще й
досі не утворено; Рада Безпеки
залишила цю справу самим Індії
і Пакистану. Тим часом уряд Індії
продовжує розпочате після звин-
ства Ганді вилучення націоналі-
стичних, мусульманських і ліво-
радикальних груп та напіввійсько-
вих організацій.

Порядок денний Лондонської конференції

ЛОНДОН (ДПД-Рейтер). 12 лютого.
Великобританія й США обговорили
між собою і запропонували потім
Франції порядок денний конференції
трьох з приводу німецького питання,
що відкривається 19 лютого в Лондоні.
Він складатиметься з таких пунктів:

1. Притягнення країн Бенелюксу до
участі в конференції.
2. Організаційне питання розвитку
трьох західних зон.
3. Місце Німеччини у Маршаловій пляні.
4. Контроль над Рурською областю.
5. Питання безпеки.
6. Відшкодування.
7. Територіальні зміни в Західній Ні-
меччині.

ЛОНДОН (РШГ). 14 лютого. Як за-
явив закордонний британський міні-
стерства закордонних справ, французь-
кий уряд подав нові пропозиції щодо
порядку денного наступної конференції
трьох. Франція виступає проти двох
із семи пунктів, але невідомо проти
яких.

ВАШІНГТОН (Радіо-Мюнхен-РШГ).
14 лютого. СССР вислав сьогодні ноту

Соколовський проти Карти двозонії

БЕРЛІН (Дена). 13 лютого. За-
сідання союзної Контрольної Ради в
середу, на якому протягом кількох
годин військові губернатори не мо-
гли досягти згоди ні про один пункт
порядку денного, позначалися гостри-
ми обвинуваченнями і взаємними
закидами.

Як повідомлено з кіл американ-
ської військової влади після засі-
дання, питання валютної реформи
ще й досі не вирішено, і його об-
говорюватимуть знову на наступно-
му засіданні 20 лютого. Контроль-
ній Раді подано дві пропозиції —
одна американська і одна російська.
Всі чотири окупаційні держави
погоджуються з приводу конечної
потреби стабілізації німецької ва-
люти. Їх погляди розходяться лише
з приводу того, в який спосіб це
здійснити. Обидва пляни утриму-
ються в суворій таємниці. Але ча-
сопис совєтської військової влади
„Тегліхе Рундшав“ обстоював не-
давно думку, що цю реформу мали
б здійснити німецьке Управління
Фінансів і німецький Банк.

З приводу прокламації нової ор-
ганізації економічного управління
двозонії (див. „УВ“, число 13 —
Ред.) совєтський головнокомандувач

Падіння цін у Сполучених Штатах Америки

Величезні втрати на біржах — Початок поступового економічного видужання — Такий стан триватиме 2 роки?

ВАШІНГТОН (Дена-ІНС) 13 лю-
того. Після того, як 4 лютого на
Нью-Йоркській товарній біржі поча-
лось падіння цін, зокрема на пше-
ницю і кукурудзу, спадний рух
тривав у середу на товарних рин-
ках і ринках цінних паперів, спри-
чинившись до дальшого падіння цін.
Цей процес перекинувся також на
бавовняні біржі, що зазнали знач-
них втрат. Ціна пшениці впала май-
же на 75 центів, а кукурудзи —
більше, ніж на 60 центів за бушель.

З Чикаго Дена-ІНС повідомляють:
у Сполучених Штатах вперше з ми-
нулого літа ціни на худобу впали
так дуже, що можна сподіватися
загального зменшення цін на м'ясо.
Ціна на деякі гатунки м'яса вже
зменшена. Тим часом це падіння
цін перекинулось на деякі закордон-
ні ринки. Також у Сідней (Австра-

лія) зареєстровано падіння курсу на
біржі з втратою сотень тисяч фун-
тів.

ЛОНДОН (АП). Наслідком загаль-
ної нестачі товарів попит закордо-
ном на американські товари спрочи-
нився останніми роками до постій-
ного збільшення американського ек-
спорту. В першій половині 1947 р.
він досяг 7,6 мільярдів доларів —
рівня, до якого він ще ніколи не
підіймався. В сподіванні, що вели-
чезні доставки в рамках Маршало-
вого плану не тільки усталять на-
далі цей розвиток, а й навіть по-
силять його, останнім часом, зокре-
ма останнього року, спостерігає-
ся невпинний ріст цін на сировину і
готові вироби.

Це сталося не несподівано. В бір-
жевих колах не почували ніякого
особливого оптимізму щодо май-
бутнього розвитку, там скорше
панувала обережна стриманість. Але
передусім не хто інший, а саме
президент Трумен вказував неодноразово
на сильну економічну на-
пругу в країні і так само в міжна-
родньому економічному обміні. При-
міром, у своєму третьому посланні
до Конгресу він пополегливо застерігав
від майже неминучого еконо-
мічного удару в США. Щоправда,
не можна сказати, — говорив він,
— коли це станеться, але якщо ми
пустимося за течією подій, то еко-
номічна депресія нищівної сили буде
неминучою. Не зважаючи на зріст
національного прибутку, купівельна
спроможність споживачів, мовляв,
зменшилась наслідком підвищення
цін.

Падіння цін пояснюють по різно-
му: великими запасами в США і
збільшенням експортного збіжжя на
112 мільйонів бушелів, добрими
врожайми в Аргентині, відмовою
покупців платити за надто високі ці-
ни та багатьма іншими причинами.

НЬЮ-ЙОРК (НДФ). 14 лютого.
Президент Трумен зазначив, що, не
зважаючи на падіння цін, небезпека
інфляції існує все ж і надалі.
Отож прийняття антиінфляційного
закона потрібне також надалі.

ДП підлягають німецьким законам?

ФРАНКФУРТ (НЦ). 12 лютого. Як
заявив на одному засіданні середнього
військового суду у Фульді американ-
ський суддя М. Джонсон, існуючі ні-
мецькі закони стосуються також ДП.
У багатьох ДП, мовляв, несправедливо
виникло враження, що вони мають
спеціальні права супроти німецьких
законів і німецької політики, бо вони
носять, мовляв, зафарбовані уніформи.
Судові справи ДП розглядаються в
американських військових судах лише
з причин об'єктивності, — сказав
Джонсон.

Пропонують західно-європейський військовий союз

БОСТОН (АП). 13 лютого. В своїй
промові з нагоди „Дня Лінкольна“
(139 роковин з дня народження пре-
зидента Абрагама Лінкольна — Ред.),
губернатор штату Нью-Йорк і один з
майбутніх республіканських канди-
датів на пост президента США Томас
Дівей рекомендував використати Мар-
шалів план для створення федерації
вільних європейських країн. Він ра-
дить західно-європейським державам
стабілізувати свою валюту, скасувати
митні кордони і укласти військовий
союз.

до США, в якій зазначає, що він не
визнаватиме рішення Лондонської ко-
ференції і протестує проти цієї ко-
ференції, називаючи її порушенням
Потсдамської угоди. Такі самі протес-
таційні ноты від СССР одержали також
Великобританія і Франція.

Австрія хоче звільнитись від „визволителів“

ВІДЕНЬ (ЮП). З огляду на конфе-
ренцію заступників міністрів закордон-
них справ великих чотирьох з приводу
австрійського мирного договору, що
починається [конференція] 20 лютого
в Лондоні, бундесканцлер д-р Фігль на
засіданні кабінету заявив, що Австрія
погодиться лише на мирний договір,
яким гарантуватиме її державну неза-
лежність і здоровий економічний роз-
виток. На одних зборах соціалістичних
бюргемайстрів совєтської зони міністер
внутрішніх справ Оскар Гельмер ска-
зав: Якщо Совети втручаються у внут-
рішні справи країни, то ніхто не
повинен дивуватись, що Австрія бажала б
лише одного: звільнитись від своїх
визволителів.

Репресії в східній зоні

БЕРЛІН. З російської зони прося-
кають щораз нові вістки про репресії.
Так, із Берліну повідомлено, що депу-
тати християнсько-демократичного со-
юзу, які складають свої повноваження,
змушені їхати на працю в уранових
копальнях. Із Дрездену повідомляють,
що всі судді і службовці юридичних
установ мають писмово подати, з
якими особами в західних зонах вони
проводять кореспонденцію. В Ляйпцигу
зник, повернувшись з російського по-
лону, один целонений після того, як на
одних зборах СЕД-у він зміло вис-
ловився про обставини в СССР. Не
зважаючи на послану охорону кор-
донів, нелегальна втеча з східної зони
триває далі. („Райншпер Меркур“, 14
лютого).

„Гандізм“

Найближчі друзі Ганді вирішили
заснувати нову релігійну секту,
що продовжуватиме справу Ганді.
Школи і місіонери поширювати-
муть „гандізм“ на цілу Індію. („Рай-
ншпер Меркур“, 14. 2.)

З офіційною візитом до Португалії

ЛІСБОНА (Дена-Рейтер). 13 лют.
Генерал Г. Ванденберг, заступник
шефа генерального штабу американсь-
кої повітряної фльоти, що цього тижня
прибув з офіційною візитом до Порту-
галії, відбудув у четвер довгу нараду з
португальським прем'єр-міністром А.
Салазаром.

Страйки в Бельгії

БРЮССЕЛЬ (НДФ). 13 лютого. В
Бельгії страйкують тепер приблизно
60 тис. шахтарів. Робітники газових
заводів та електровень теж хочуть
страйкувати. Тим то бельгійський уряд
наказав губернаторам провінцій кон-
фіскувати газові заводи й електровні.
Ледве чи можна сподіватись, щоб
страйк припинився наступними днями,
бо уряд заловольнив вимоги страйкарів
лише частково.

БРЮССЕЛЬ (Радіо-Мюнхен). 14 лю-
того. Поштові службовці в Брюсселі роз-
почали сьогодні страйк.

Американський протест

ВАШІНГТОН (НДФ). 13 лютого.
Американський уряд склав тепер у
Будапешті й Москві офіційний протест
з приводу того, що росіяни заарешту-
вали 14 січня в Будапешті двох війсь-
кових аташе американського посоль-
ства. Нота до Угорщини зокрема під-
креслює, що російський уряд, всупереч
своїм обіцянкам, не подав жадної
причини арешту.

Нові пляни для Руру і Райнціни

ВАШІНГТОН (Дена-Рейтер). 13 лю-
того. В звіті спеціального коміте-
ту допомоги для закордону при
американській палаті депутатів,
опублікованому в четвер, гово-
риться, що сусіди Німеччини не
безпідставно побоюються віднов-
лення німецької промислової моці,
однак „демократична Німеччина,
побудована на принципі вільних
економічних інституцій, є найліп-
шою гарантією європейського ми-
ру“.

Французький плян політичного
відокремлення Рурської і Райнсь-
кої області від Німеччини і під-
порядкування цих теренів міжнаро-
дньому контролю неможливі, го-
роряться далі. Також британський
плян, що підтримує пропозицію
німецьких профспілок щодо наці-
оналізації рурських шахт і фабрик,
щоб запобігти майбутній військо-
вій або економічній агресії з боку
Німеччини, слід розглядати, мов-

ляв, „з серйозними застереження-
ми“.

Звіт містить компромісну пропо-
зицію, а саме: залишити Рурцину
й Райнціну в політичному й еко-
номічному відношенні і надати
частинною Німеччини, заснувати
нові товариства, в розпорядженні
і коригуванні яких були б окре-
мі головні копальні і фабрики
Рурської області. В цих товари-
ствах мали б брати спільну участь
приватний, німецький і закордон-
ний капітал, а також майбутній
німецький уряд. Далі пропонують,
щоб міжнародна комісія, що мала
б складатися з представників із
країн-учасників Маршалового пла-
ну і з представників США та
майбутнього німецького уряду,
перебрала на себе керівництво і
нагляд за фінансами. В цій комі-
сії три окупаційні держави повинні
б мати спеціальне право голо-
су. А поки що Рур і Райнціна ма-
ли б перебувати під британським
контролем.

Світова Організація Профспілок без СССР

САВТГЕМПТОН (АП). До Лон-
дону прибула делегація американ-
ського профспілового Об'єднання
СІО (Конгрес Промислових органі-
зацій), щоб розпочати переговори з
британською Організацією профспі-
лок. Після того, як Світова Орга-
нізація Профспілок відмовилась
дискутувати Маршалів плян, обидві гру-
пи намагаються скласти спеціальну
конференцію профспілок тих країн,

які цікавляться програмою європей-
ської відбудови. „Нью-Йорк Таймс“
пише, що авторитетні кола Вашін-
гтону пророкують офіційний кінець
Світової Організації Профспілок на
жовтень місяця. Нову Світову Ор-
ганізацію Профспілок заплановано
без участі Совєтського Союзу, але
за участю могутньої AFL (Амери-
канської Федерації Праці), що досі
не належала до Світової Організа-
ції Профспілок.

До уваги українського громадянства До наших передплатників і кольпортерів

Ширяться чутки про те,
що наш часопис „Українські
Вісті“, нарешті, вдалося різ-
нимпартійним авантюрикам,
закрити та припинити його
вихід.

Цим повідомляємо, що пі-
сля наших інтервенцій в
головній Квартиті Американ-
ської Військової влади ми
дістали в'яснення, що ча-
сопис буде виходити й далі, як
і досі.

Причиною цих чуток стало
шахрайство з ліцензією на-
шого часопису, що його про-
робили кола, які увесь
час ведуть боротьбу проти
„Українських Вістей“, щоб
зробити їх своїм партійним
органом.

Документи і в'яснення
шахрайства з ліцензією на-
шого часопису подамо в на-
ступних числах.

Редакційна колегія „УВ“

Литва в боротьбі за самостійність

Цього року литовці святкують тридцятиріччя своєї незалежності. Проте, минуле Литви як народу і держави своїм початком сягає далеко вглиб тисячоліть передхристиянської ери. Відомий римський історик Тацит згадує плем'я литовців. Нарешті, в XIII ст. виникає Литовська держава. Литовці можуть пишатися своїм славним історичним минулим. Під час правління Вітовта Великого Литовська держава прстягалась від Балтійського і аж до Чорного моря. Після злуки з Польщею в 1569 р. і поділу країни 1795 р. литовці, втративши самостійність, завзято борються за свої народні і державні права. Тож відновлення державної незалежності Литви 16 лютого 1918 р. становило прямий результат невтомної боротьби Литви за свою свободу.

Слід підкреслити, що культурний і політичний розвиток Литви довго гальмували сусіди: з одного боку, після Люблінської унії, Польща, з другого боку — після 1795 р. — Росія, що надовго приєднала Литву до своєї імперії. Але, не зважаючи на колонізаторську політику Польщі та брутальні утиски з боку деспотичної царської Росії, яка протягом цілих десятиліть (1864-1904) забороняла литовську пресу, всіляко переслідувала литовську інтелігенцію, — литовський народ зберіг свою мову, мистецтво і національну свідомість, зберіг основи для свого відродження. Його народні пісні і перекази, багата мистецька вдача і стійкий характер творили міцний ґрунт і багаті джерела для постанови тісно пов'язаної з народною масою національної інтелігенції, що очолила боротьбу за народні ідеали проти брутального чужинського панування.

Ряд видатних публіцистів, редакторів і засновників перших литовських часописів, серед них відомі політичні діячі А. Сметона, перший президент Литовської держави, проф. А. Вольдемарас та довгий ряд їх товаришів і послідовників — всі вони боролися переважно пером і збудили з новою силою прагнення народу до незалежності і свободи. В такій атмосфері народилися і діяли сотні і тисячі самовідданих книгонош, які, переборюючи перешкоди і переслідування російської влади, поширювали в масах литовських книжки і часописи.

Після невдачі для Росії війни з Японією 1904—5 рр. і полегшення урядового тиску, національно-культурне життя Литви ще більше підноситься вгору. Великий литовський чверть коштів. Хто має можливість, розуміється, муситиме сплатувати повністю кошти за переїзд. Точнішу інформацію в цій справі подамо окремо.

Про розшуки рідних та знайомих

Український Допомоговий Комітет повідомляє тих, хто подав до нас прохання про розшуки їхніх родичів або знайомих, що ми вже подали ці розшуки до нашої газети „Праця“, зазначивши адресу того, хто пошукує. Отже, якщо пошуківаний знайдеться, то він має змогу безпосередньо писати до того, хто його пошукує.

Всі ті, що просили нас подати ім інформації про виїзд до Бразилії, довідаються з нашої вищеподаної інформації. Отже всі бажаючі мусять слідкувати за тим, коли прибуде бразилійська мисія до Європи. Ми в свою чергу будемо інформувати Вас через газету, якщо буде щось новішого в цій справі.

З привітом до всіх українців на скитальщині!

Український Допомоговий Комітет в Бразилії.

Союз у Вільні 1905 р. вимагає від російського уряду широкої автономії Литви. Після першої світової війни і повалення царату, литовці відразу проголосили перед урядом царської Росії свої національно-політичні вимоги. 27 травня 1917 р. на Конгресі литовських громад у Петербурзі прийнято постанову вимагати незалежності Литви. Коли розвалювалась царська армія, то литовські воєки, що в ній служили, виділилися в окремі литовські батальйони. Ці батальйони нізніше виявили багато мужності і героїзму, успішно воборюючи комунізм, російських білогвардійців і єдинонеділців і польських напасників.

Німецька окупація, що тривала протягом 1915—18 рр., хилилась до упадку. 18 вересня 1917 р. 214 представників литовського народу зібралися на конференцію під керівництвом д-ра Й. Басанавічіуса. Вони радилися до 23 вересня і ухвалили боротися за створення незалежної литовської держави в етнографічних межах. Для реалізації ухвалених постанов обрано 20-членну Краєву Раду, на чолі якої став перший і довголітній президент незалежної Литви — Атанас Сметона.

З великою енергією і завзяттям приступив литовський народ, здобувши власну державу, до господарської, політичної і культурної розбудови своєї батьківщини і швидко досяг неабияких успіхів. У 1939 році 100 га землі пролуквали: 19 коней, 42 штуки худоби, 28 молочних корів, 21 вівцю і 44 свиней. Далеко стали відомими литовський бекон і коров'яче масло. Але особливо великих успіхів до-

сягла Литва в ділянці культури. Були часописи що мали 100 000 накладу (це при 2 млн. всієї людності!). Чимало письменників перекладали з німецької, французької, італійської та інших мов. Геніальний мистець М. К. Чурліоніс здобув признання культурного світу Європи. Цілком ясно, що лише вільний народ, у власній державі, може створити найцінніші скарби для себе і світу. Тож не диво, що 22 роки життя незалежної Литви були періодом найвищого її розквіту.

1939 р. Советський Союз і гітлерівська Німеччина поділили між собою Прибалтику і Литва опинилася в советській сфері. Що вона пережила в советському армі — про це красномовно розповів чужинець, надзвичайний відеконсул в Каунас Е. Ф. Геррісон у своїй публікації „Lithuania's Fight for Freedom, by E. F. Harrison, New-York, 1945, 29 pag.“

Нині Литва знову переживає важку советську окупацію з її терором, депортацією і рабською працею в концентраційних таборах далекого Сибіру. Але хто раз спробував вільного життя, той повік боротиметься за волю і незалежність, напружуючи всі сили, мобілізуючи всю волю і віру у вільне майбутнє свого народу. Ми тепер не одині. З нами борються і боротимуться аж до перемоги всі уярмлені Советами народи, в першу чергу сусіди — латиші, естонці, українці і поляки, як також народи Балканського півострова. Бо мета наша і їх одна — скинути ненависне советське ярмо і відновити свої вільні і демократичні держави.

С. ВІКІНТАС.

Маркс і Ніцше

100 років тому Карл Маркс, що зрікся своєї німецької батьківщини і жив на еміграції в Англії, випустив у світ документ, який став основою філософії насильства. Цим документом був „Комуністичний маніфест“, що вперше з'явився німецькою мовою в Лондоні, але дав свої найжахливіші наслідки в Росії, де він призвів до большевицької революції і запровадження советського режиму.

Ця філософія зустріла рішучу опозицію з боку фабіянських і реформістських соціалістів, які відкидали революційні методи марксизму і стояли по боці демократії еволюційного розвитку. Проте, не зважаючи на цей саротив, марксизм призвів у ХХ-му сторіччі до революції і війни. Нині під пануванням марксистського режиму перебуває вже приблизно одна п'ята земної кулі, і він виявляє намір ще більше поширюватись.

Поряд з марксизмом, минуле сторіччя дало ще другу філософію насильства, творцем якої був німець Фрідріх Ніцше, що, як і Маркс, більшу частину свого життя прожив на еміграції. Його теорія „надлюдина“ була популярною серед німецьких кайзерів, але найсильніше вона виявилась у діяльності Гітлера і Муссоліні, незважаючи на політику яких призвела до найжахливішої війни.

Війна спричинилась майже до повної руйнації ніцшеанської теорії „надлюдина“, але в той же час вона дала поштовх для другої екстремістської теорії — марксизму. І як наслідок: те, що сто років тому лише „привидом“ блукало по Європі, нині стало жорстокою дійсністю. З першого погляду комунізм і ніцшеанізм віби протилежні один до одного, бо основою їх сили є протилежні джерела. Проте, в багатьох

основних моментах вони дуже подібні, і це найліпше показує подібність політичних систем, до яких ці обидві теорії призводять. Ці теорії-близнюки є породженням суворого німецького духу, який дав світові чимало прекрасного, але й дуже багато злого.

Марксизм і ніцшеанізм є передусім доктринами, що вважають за основний соціальний фактор грубе насильство. Тяжіння до влади — ось що поєднує обидві теорії. Для Ніцше це „надлюдина“, що в сполученні дає панівну расу, для комунізму це панівна класа „пролетарів“.

Обидві теорії відкидають моральні цінності, вимагають від індивіда підпорядкування масі, яка в свою чергу стає лише сировиною для „соціальних експериментів“ у руках самообраних „фірерів“. Як наслідок, народжуються всілякі нацизми, фашизми, сталінізми, які вимагають запровадження контролю над масами і підпорядкування їх диктаторській силі держави чи партії. Головна мета — поліпшення життя народних мас, що пропагандивно проголошують ці теорії, не здійснюється. „Благоденствують“ лише ті, що належать до панівної верстви.

(За „New York Times“).

Утримувати в незнанні

ВІДЕНЬ (Дена-ІНС). 9 лютого. Як повідомили австрійські урядовці, советська Годовна Квартира у Відні видала декрет до бюргермайстрів усіх міст советської зони, в якому від них вимагається утримувати населення „в незнанні“ про американську допомогу Австрії. Після опублікування декрету знешчено геть усі плякати австрійського уряду, які подавали до відома, що 60% харчових раціонів привезено з США.

Моторизовані арабські патрулі поблизу Єрусалиму (Дена-ІНП-Вільд).

Його ексцеленції пану президентові Української Народної Республіки А. М. ЛІВИЦЬКОМУ

З нагоди 30 річниці проголошення Центральною Радою Самостійної Української Народної Республіки — Українська Автокефальна Православна Громада в Бельгії просить Вас, в цей святий день — Волі і Соборности Нашого Великого багатостраждального Народу — прийня-

ти наші найщиріші побажання Вам здоров'я й сил для добра нашої Батьківщини.

Віriamo в те, що незабаром прийде той день, коли по всіх містах і селах України замаюють наші національні прапори.

УАП Громада Бельгії.

Іх ексцеленції високопреосвященному митрополитові Української Автокефальної Православної Церкви — ПОЛІКАРПОВІ, голові собору єпископів

В день відслуження першої Святої Служби Божої в місті Льежі (Бельгія), ми, православні українці, приналежні до нашої Святої Української Автокефальної Православної

Церкви засилаємо Вашому Високопреосвященству щире привітання і взяти нас, розсіяних на далекій чужині, під Архипастирську опіку.

УАП Громада Бельгії.

ДО ВСІХ УКРАЇНЦІВ В ЄВРОПІ НА СКИТАЛЬЩИНІ! ВІД УКРАЇНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ в Бразилії

ІНФОРМАЦІЯ

В зв'язку з тим, що до нас надходить багато листів від скитальців в Європі з проханням подати ім інформації про виїзд до Бразилії, подаємо цю коротку інформацію через європейські газети.

Квоти в 5.000 європейських скитальців бразилійський уряд вже виконав. Тепер ухвалено, що Бразилія візьме ще 6.000 скитальців з Європи. Отже ми, на підставі вже попередньої практики з емігрантами, подаємо цю інформацію.

Хто може їхати до Бразилії?

Перевага дається в першу чергу рільникам. Також можуть дістати zatrudнення з фаху індустріальні робітники, як автомеханіки, слюсарі, столярі, теслярі, мулярі, а також техніки молочарства. Майже виключено, щоб могли працювати за фахом лікарі, правники, професори, бо чужинцям заборонено виконувати таку практику аж до того часу, поки не набудуть бразилійського громадянства. Інженери індустріальні можуть працювати в цій галузі, але не як інженери, а як висококваліфіковані робітники. На перешкоді до осягнення цієї мети стоїть головню незнання місцевої (португальської) мови. Заробітна плата ризниться залежно насамперед від місцевості, де працюється, від фаху, від фірми, а головне від господаря фірми.

Люди, які тепер вписуватимуться на виїзд до Бразилії, мусять вказувати свій дійсний фах точно, бо інакше тут на місці зустрінуться з рядом труднощів. Хто запишеться до праці на риллі — муситиме якийсь час за контрактом відробити на плантаціях кави або тростини. Хто є фаховим індустріальним робітником і так само буде вказувати в папе-

рах, має право на місці вимагати працю за фахом, а також відповідної плати. Хто не має жадного фаху, лише рільник, а буде вказувати, що він фаховий робітник, тим часом на місці виявиться, що ні, матиме, ясна річ, різні комплікації, а також таке явище впливатиме негативно на виїзд цілої еміграції. Також необхідно підкреслити, що при записуванні треба зразу вказувати національність „українець“, бо пізніше є дуже тяжко виправляти. А треба вказати, що українська еміграція має добре ім'я в Бразилії.

При виїзді треба брати з собою всі речі щоденного житку, як: начиння, одягу (також теплу), постіль, знаряддя праці, бо тут те все є дороге.

Перші дні побуту в Бразилії будуть трохи тяжкі через цілком зрозумілі причини. Трохи буде впливати зміна клімату, їжі, води, але не в загрозливій формі для життя. Також незнання мови буде трохи ускладнювати життя, але все те дуже скоро увормується.

Клімат: для європейців є цілком можливий для життя в околицях, починаючи від Ріо де Жанейро, аж до самого кордону на північ. В цих околицях, а особливо в естадо Парана, живе багато українців, які цілком добре чуються.

Про стягнення рідних та знайомих

До цього часу Бразилія не практикувала стягнення рідних на аф'давіти, як то є в Сполучених Штатах Америки і Канаді. Щойно тепер еміграційний уряд разом з ІРО розробляють такий проект. Приблизно це виглядатиме так, що декому ІРО салачуватиме повністю кошти за переїзд, декому половину, а то й

I. Філіпс

Ідеологічні напрями війовничого комунізму

(News Week)

Кілька місяців тому велике враження зробила полана з Москви вістка про те, що професор Александров попав у неласку з боку наглядачів советської суспільної опінії. Александров стояв на чолі комуністичної пропагандивної машини і користувався пошаною як першорядний філософ Советського Союзу.

Коли 1947 року група американських професорів відвідала Росію, у них з'явилася думка зробити англійський переклад книжки Александрова „Історія західно-європейської філософії“. Щоправда, ця книжка приваблювала їх не як філософський твір, а як цікавий „зразок сучасної советської політичної думки“. Проте, раніш ніж це сталося, Александрова було покликано до советської Академії Наук, де спеціальне журі ухвалило постанову негайно заборонити йому будь-яку роботу в партійній пропаганді. Активний член Політбюро Андрій Жданов висловив Александрову офіційну догану за те, що в своїй аналізі західної філософії він відійшов від марксо-ленінських принципів. Він недостатньо підкреслив „занапад“ філософії Заходу.

Александров є один з небагатьох советських учених, що має досить солідну репутацію. Другим є Варга, що народився в Угорщині, але 25 років прожив у Советському Союзі. За цей час він виявив себе, як визначний советський економіст в галузі вивчення капіталізму. Але його спіткала така сама доля, що й Александрова.

Варга стояв на чолі Інституту світової політики й світової економіки, що був одним із відділів советської Академії Наук. Несподівано Інститут ліквідовано і самого Варгу покликано до особливого суду Академії. Три дні розбиралося питання з приводу його книги „Зміни в капіталістичній економіці під час другої світової війни“. Вирішено, що висновки Варги є чересуральні і суперечать вченню Маркса й Леніна. „Помилкові“ висновки Варги були такі: 1/ війна не призвела до передачі контролю капіталістичної економіки до будь-якої монополістичної чи імперіалістичної групи, 2/ розкладу капіталістичної системи не

можна сподіватися раніше 1955 року і 3/ нормальні економічні співвідношення між соціалістичною Росією і капіталістичним Заходом цілком можливі й корисні.

За словами часопису „Большевик“, Варгу засуджено через те, що він цілком помилявся, „відкладаючи на десять років“ розклад капіталізму, і що його висновки, ніби Америка й Британія з успіхом контролювали свою економіку під час війни, „не відповідають дійсності і суперечать вченню марксизму й ленінізму“.

Найцікавішим у цих випадках із Варгою і Александровим є те, що вони, ці випадки, проливають світло на повоєний стан політичного мислення в Советському Союзі. Дві особи, що протягом довгого часу були найвищими керівниками офіційної думки, несподівано розійшлися з напрямними лініями Кремля. Їхні аналізування, з одного боку західної філософії, а з другого—західної економіки—вже просто не відповідають формальним засадам Політбюро.

Чи не найкраще пояснення до цього було дано через московське радіо англійською мовою. Радіокоментатор вказував на 1919 рік, коли Ленін звертався з відозвою до американських робітників, ствержуючи, що існування двох різних соціалістичних і економічних систем—можливе і що взаємна співпраця цих систем дуже бажана. Проте, як підкреслює нині московське радіо, „після другої світової війни співвідношення сил соціалізму й капіталізму змінюються на користь соціалізму“. „Цей фактор вирішує перспективи міжнародного розвитку. Ленін казав, що капіталізм перематиме загинути... Ленінські ідеї перематиме і переможуть. Ми живемо в добу, коли всі шляхи ведуть до комунізму“.

Цей напрямок мислення визначається війовничим, агресивним характером і в цій справі навіть такі довголітні керівні особи, як Александров і Варга, зазнали поразки. Їм не вдалося „йти в ногу“ з новопосталою догмою війовничого комунізму.

Пресова конференція в головній квартирі ІРО

4. II. п. р. відбулася третя з черги пресова конференція, в якій узяли участь представники ліцензійованої преси ДП в Німеччині та відповідальні працівники ІРО.

Конференцію відкрив і провадив керівник відділу Інформації при Головній Квартирі п. Деллінгер, як заступник директора п. Едвардса. Він висловив своє заловедення з приводу об'єктивної передачі журналістами порушуваних проблем з останніх двох конференцій і прохав і надалі інформувати читачів щодо праці ІРО.

Предметом нарад були запитання, писемно внесені до ІРО Союзом ДП-преси в Німеччині та Об'єднанням живільських журналістів. Перші питання Союзу: Які заходи має на оці ІРО, щоб не розлучати родин при вербуванні скитальців на різні роботи? Як відомо, дотепер місці поодиноких держав вербують тільки молодих та здорових людей. На це питання відповідав п. Картер, що брав участь в останній конференції ІРО в Женеві. Ця справа була широко диспутувана і винесено резолюції, щоб держави визначили квоту, скільки скитальців можуть прийняти, звичайно, з родинами й нездатними до праці. Не будемо надалі вести з поодинокими державами ніяких переговорів щодо ДП, — говорив Картер, — якщо вони не погоджуватимуться прийняти вище згаданий принцип.

На дальше питання, які пляни ІРО щодо сиріт і вдов і нездатних до праці, п. Картер відповів:

Це найбільша проблема, що ускладнює виїзд до інших країн, зокрема, якщо говорити про інфекційно-хворих, але й що справу буде вирішено якнайкраще.

П. Ізраель з репатрійційного відділу подає, що виїзд з Німеччини для тяжко хворих неможливий. Найкраща розв'язка для них це поворот до батьківщини (щоб швидше померти — прам. моя), де є відповідні шпиталі.

На запитання, чому комуністи попадають за кордон першими (надто в Бразилію), відповів п. Дін: це, мовляв, справа поодиноких національних груп — стежити за комуніст. агентами. До такої вістки треба однак ставитися з резервою.

Надалі поставлено ще раз питання про нову реєстрацію ІРО і які нас-

лідки вона матиме для колишніх балтійських вояків та втікачів після 1941 року?

П. Картер відповів: Реєстрація служить статистикою для дальшої праці ІРО. Генеральної лінії щодо перевірки нема. Кожен, що буде виключений від дальшої опіки ІРО, має можливість апелювати до спеціальної комісії, якщо гадає, що йому заповділяють кривду.

Далі висунуто справу перехолових таборів у Буббасі, Штутгарті та Мюнхені, про неможливі відносини та непорядок у них: звернено увагу на факт, що скитальці одержують нераз вістку про виїзд за 6 годин перед виїздом і, звичайно, не мають можливості виїхати.

Відповідь: Утримати порядок у таборах неможливо, хоч так зле справи не здаються. Щодо господарських справ, то в таборах буде завжди багато проблем. Немає сталої адміністрації, бо ті, що говорять по-англійськи, намагаються завжди чим скорше виїхати. Щодо пізнього повідомлення, то це справа технічного порядку. Місії поодиноких держав, ствердивши, що на кораблі знаходиться ще кілька місць, намагаються взяти дальших людей. Це тільки окремі випадки.

На запитання, чому в скитальців при виїзді відбирають речі ІРО, а нераз і власне майно, відповів п. Деллінгер: немає ніяких постанов щодо цього, і якщо комусь заповділяють кривду, він мусить подати скаргу.

Далі п. Деллінгер зупинився довше над публікаціями про ІРО, а головню над репортажем Baltic Review, де, на думку п. Деллінгера, багато неточностей та перебільшень. Стаття, між іншим, стверджує, що ДП перебувають у гіршому становищі, ніж німці; вони не мають змоги поліпшувати своїх умов власною працею. Далі в статті стверджується жахливий стан здоров'я дітей та поширювання туберкульозу. На думку п. Деллінгера, стаття теж денційна й неправлива.

В „Baltic Review“ сказано далі, — говорить п. Деллінгер, — що репатріяція (за словами компетентних чинників) ще не закінчена. Скитальці живуть і далі в тривозі. Комуністичні агенти гуляють і далі по таборах. На це твердження відповідає п. Ізраель: ще раз повторюю,

репатріяція не закінчена, але насильної репатріяції нема і не може бути. Репатрійційний відділ має право подавати інформації про події в старому краю, вказуючи на можливість повороту, бо це й є завданням цієї комісії. Незабаром таборові бібліотеки будуть доповнені матеріалами про стару батьківщину, і кожен може ці матеріали читати й вирішувати: або виїхати до інших держав, або повернутися додому, або бути залученим до німецької економіки.

Потім обговорювались справи негативного ставлення німецької преси до ДП. Випадки, що чужинці (Авгсбург) ставали предметом лайки та фізичного насильства з боку німців, не є рідкістю. П. Деллінгер заявив, що ІРО й військова влада пильно стежить за цими провокаційними публікаціями в німецькій пресі проти ДП і робить всі заходи, щоб припинити їх.

Прохання представників поодиноких національних комітетів дати їм змогу брати участь в пресових конференціях п. Деллінгер відхилив. На конференції беруть участь акредитовані журналісти всіх національностей і тому немає потреби поширювати і так велике число учасників. Крім того, представники національних комітетів мають можливість через своїх журналістів порушувати проблеми на конференції.

На запитання — чи не будуть скорочені приліди ДП, сказано, що такого не передбачається.

Далі велася дискусія в напрямі питань поставлених живільським Об'єднанням журналістів.

Чи правда, що ДП живуть на німецьких харчах, як це твердить німецька преса?

П. Велер відповідає: не дивує мене огірчення німецької преси в цьому напрямі. Німецькі господарські установи дістали наказ доставляти для ДП харчі. Це не обтяжує німецьку економіку, бо не зменшується й імпорт товарів для німців з Америки. ДП становлять лише 3% населення, а історичним фактом є відповідальність німців за цей стан. 868 калорій покривають німці з своїх засобів, решту коштів покриває ІРО.

На питання одного з журналістів — що станеться з кримінальним (Далі на 5-й стор.)

Іван ГЛАДУН

Вони вчили мене зради

В наших вправах завжди приймала участь і Ревекка. Грехт. Вона стріляла з пістолів і рушниць невмиче за мило від пілі. Одного разу їй пощастило влучити в ціль і цілий місяць після того ми тільки й чули про цей випадок.

Кулемети забрали у нас більше часу, ніж інша зброя. Після засвоєння їх складних механізмів і теорії їх вжитку, ми провадили вправи з переноскою і установкою кулеметів і лише після цього почали стріляти по цілях з кулеметів. Спочатку ми зайнялися Максимом, потім Гочкіссом і Люїсом і, нарешті, Томпсоном. Більше всього ми займалися автоматами. Ігнатовіч казав, що це найліпша зброя для вуличних боїв, а тому нам треба її найліпше знати. Після заняття з воєнальною зброєю, ми розпочали новий пункт програми—вибухові речовини, бомби, вибухи. Але тут ми пізнали не дуже багато, крім артилерійського пороку чорного та Т.Нет, нам нічого більше не показали. І то наказали нам вживати ці вибухові речовини лише в найекстремніших випадках, як, наприклад,

„для підтримки стану війни, якій існує між СССР і вашою країною.“ В такому разі нашим моральним обов'язком було підірвати поїзди з військом і провіантом для фронту. Ігнатовіч забрав нас до поля вправ червоної армії за містом, де ми робили вибухові суміші і бомби, підірвали їх і детонували. Ігнатовіч казав нам, що є багато ще потужніших вибухових речовин, ніж ті, що ми вивчали, але якраз нам не треба їх тепер вивчати, аж доки не повернемося додому. Там в ЦК вашої партії ми одержимо додаткові інформації в цій галузі через спеціальні військові секції.

Ми закінчили курс „орробота“ „маневрами“, в яких ми являли собою то повстанців, то демонстрантів, то розігрували вуличні бої або робили великі переходи пішки. В таких „маневрах“ 300 студентів в ролі озброєних робітників вели бої з кількома батальонами військ ГПУ, що діяли як військо або поліція проти нас. Високі офіцери червоної армії були арбітрами і давали свої зауваження.

Наші академічні заняття були спокійнішими. Професор Мінд, відомий теоретик марксизму, читаючи нам лекції, не минав нагоди нам доводити, що комуністи всьому світу зобов'язані своїм існуванням лише Советському Союзу. Він читав у нас історію советської комуністичної партії. Нас навчали послабляти народню єдність і мораль. Як першу підвалину моральності, нам треба було розвалити церкву, бо релігія,—як казали нам наш професори,—найгірший ворог комунізму. Для знищення національної єдності нам наказували під'юджувати одну групу людей проти іншої, використовуючи тут в першу чергу релігійні або мовні розбіжності. Нас, канадців, навчали нацьковувати говорятьч французькою мовою римокатоликів проти розмовляютьч англійською мовою протестантів і намагалися всіма силами посіяти між ними двома групами канадців такий антагонізм, щоб призвести навіть до поділу Канади на дві незалежних і ворожих держави. Далі ми повинні були скрізь, де можна, провадити Марксову теорію про злочинне вилучення від робітників „додаткової вартості“, щоб таким чинном розкладати одновірні і одновісильні громади, проклясову й матеріальну нерівність і сіяти між ними антагонізм.

Фіаско советського професора
Все у нас ішло гаразд, поки од-

ного разу проф. Ціммерман не розпочав своїх лекцій про капіталістичні методи експлуатації трудящих і невдало став рівняти капіталістичні умови з советськими. Тоді один з наших студентів, шотландець Мур встав з місця і голосно сказав, що він погоджується з теорією Маркса і Леніна і просить йому допомогти, бо ще в Глезго його часто антикомуністично настроєні люди питали, чим власне Советський Союз відрізняється від першої-ліпшої капіталістичної держави. Правда, в капіталістичних державах робітників експлуатують приватні особи, а в СССР—сам уряд, себто, методи ті самі, лише капіталізм не приватний, а державний. Мур удав, що він не пам'ятє СССР, а лише просить йому дати можливість довести, що це неправда, коли хтось інший скаже, що в СССР існує державний капіталізм. Ми жваво почали дискутувати це питання і врешті прийшли до переконання, що закиди СССР цілком обгрунтовані К. Марксом і тому мусять бути справедливі. Факт, що в СССР:

1. Вся робота оплачується заробітком.
2. Весь прибуток робітника—це його робоча сила і кількість вартостей, що він їх продукує.

3. Робітники не володіють засобами виробництва.

4. Робітники не володіють тим, що виробляють.

5. Робітникам не належать будинки, де вони мешкають.

6. Робітники не беруть участі в розподілі готової продукції.

Отже, за Марксом, це є капіталізм.

Бідний проф. Ціммерман намагався даремно нам будь-що довести питання Мура було для нього фатальним. Дискусія наша закінчилась пізно ввечері. Рано про що полію знав увесь англійський сектор Інституту. Постало багато лебатов на ґрунті цього питання. Нарешті, Євген Варга, угорський економіст і професор Комуністичної Академії прийшов на допомогу проф. Ціммерману. Він прочитав нам велику лекцію, де з'ясував нам різні відносини у виробництві і порівнював на цьому тлі СССР з капіталістичними країнами. Мовляв, Маркс не передбачав тоді, коли дисав свій „Капітал“, що на світі буде така країна як СССР із усіми особливостями у виробничих і соціальних відносинах. Однак, це не врятувало ситуації, і Ціммерман скоро зник з наших очей, а підручники політичної економії Ланідуса і Островітнова вилучили з бібліотеки як шкідливі.

ПРО ЖИТТЯ І ПРАЦЮ ДП У БЕЛЬГІ

В українських часописах вже подавалися відомості про життя ДП у Бельгії, але були вони занадто скупи і подавали їх люди, що або швидко вернулися з Бельгії, або ті, що там не були. З приводу цього мені, робітничі копальні, що працюю від травня місяця 1947 р. і по сьогодні, хочеться подати те, що я бачив і баču на власні очі. Мета мого листа — з'ясувати ті сторони життя і стосунки ДП у Бельгії, що їх ще не висвітлено. Цим самим я хотів би ДП, які ще мешкають у Німеччині і думають виїжджати до інших країн, приготувати їх до можливих несподіванок.

Треба витримати

Розповідь про головні сторони життя. Праця в копальні різноманітна, є і не важка. Але організм мусить бути здоровий. Витримати працю в копальні може тільки людина з характером, що не боїться найбруднішої праці, що уважна і обережна в роботі, а з тим і не боязлива. Бо обвали або спад породи чи вугілля - явище досить часте. Немає ні одного робітника, що хоча б палець не прибив. Окремо треба зауважити, що у Бельгії більшість випадків поранення є з причини не так необережності самого робітника, як від самої системи праці. Найбільш небережні в праці—це італійці і фламандці.

Щодо системи праці, то це система—„альє! альє!“ (давай! давай!). Вражає відсутність організації, розрахунок виробничого процесу. Головна діяльність керівництва—це погейкування! Починаючи від „поріона“ і кінчаючи кондуктуром і інженером— всі лише тебе підганяють. Часом буває потрібна одна хвилина для зупинки якогось мотора або затримки вагона, щоб прибрати насипане вугілля. Але ні! Зупинятись не можна! Хай сиплется, але хай все буде в русі. Такий закон. Друге—це малий прихід дерева. Через брак міцного кріплення (дошок чи підпор, так званих лямбургів) завалює штреку або сам забій. Лише через те, що не підсилені у відповідному місці кількома лямбургима. Тут не говоримо про випадки осідання ґрунту, що викликає неминучий завал.

Крім того, на праці не можна давати від себе жадної ініціативи, жадної раціоналізації, бо вас засміють. Ви—лише німі робітники, що приглядіться до свого місця праці і мусять так працювати, як тут заведено без вас. Цікавий випадок був з одним українським інженером, що хотів удосконалити мартонік так, щоб при ньому був додаток, який замінює би лопату і це зменшувало б витрачання фізичної сили. Але всі його пропозиції відхилено.

З досвіду вже відомо, що з усіх робітників ДП за найбільше працьовитих вважається українців. Вони ж найменше прогують робочих днів. Випадків скарг і конфліктів з штайгерами в українців є поважне число. Але найбільше конфліктів мають югослави. У них це часто кінчається побиттям штайгера. Цікаво відзначити, що на випадок несправедливості штайгера і бійки, відповідає той, хто перший її почав.

Мешкання, харч, заробіток

Матеріальні умови робітника, порівнюючи з попереднім півроком, трохи погіршали. Ціни на головні продукти зросли: товщ, напр., сало, дістає трохи тяжче, як це було раніш, до того ж воно подорожчало на 30—50%. Робітник, що виконує працю так зв. маневра і заробляє 700—900 франків на тиждень, може, ошадно живши, заробити на дешеве вбрання за 3 тижні, а на гарне, дорожче—за 4-5 тижнів. Той же робітник щотижня може купити пару добрих черевиків. Ро-

бітник, що працює з відбійним молотком, заробляє тижнево 1100—1400 франків.

Мешкання для сімейних задовільні, хоч трапляються й протилежні випадки, але з часом все рідшають, бо будують нові мешкання. Далеко гірше почуває себе робітник самотній. Він мешкає в кантині—будинок з цегляною підлогою, з двоповерховими ліжками і з кімнатами на 6-8-20, а часом і на 50 осіб. Як правило, цей робітник обов'язково мусить харчуватися в господарстві кантини всі три рази в день і за це платити фактично 40% своєї платні, хоч харчі не варті того і робітник мусить ще докупувати.

Лікарська обслуга

В разі важкого випадку поранення в копальні вас більш-менш нормально доставлять копальняним автоом, коли немає спеціального, до шпиталю і там дістанете потрібну медичну допомогу. Але, коли ви захворіли самі, в себе дома чи в кантині на якусь внутрішню хворобу, то хоч ви і потребуєте наглої допомоги, вона вам прийде не раніше за 2-3 години. Я сам був присутній в час наглого випадку приступу апендициту в робітника, що мешкає в кантині. І тільки після 2-х годин його, нарешті, одвезли копальняним автоом до шпиталю. А чоловік за той час тільки випадково не вмер. І таких випадків я чув від товаришів багато.

Всяка лікарська допомога оплачується самим робітником. Копальня вам вертає тільки частку витрачених вами грошей. Навіть в разі часткового травматизму ви змушені лікуватися самі. Приклад: через розрив рури з повітрям під тисненням—страчено слух на одно вухо. Робітник мусів сам лікуватися і інвалідність, через підковите зіпсуття одного вуха—йому не визнано. Те саме і з запорошенням очей. За лікування очей ви платите лише власними коштами.

Зразу з'явиться поліція...

Натомість, в разі якогось конфлікту з кантинером (можливо подав недоброякісну страву або забагато взяв з вас платні, або просто вас образив і ви йому відповіли)—то за 2-5 хвилини з'явиться поліція і приведе не кантинера, а вас до порядку.

Взаємини ДП з бельгійцями уже попередньо трохи висвітлені. Але фактично бельгійці не цікавляться особами ДП поза їх робітничими функціями, а ДП не розуміють мови і чують нехтіть до бельгійців. Як виявилось з практики життя, бельгійці підсвідомо виховали в своїй психіці національну гордість, не меншу, ніж вона є у німців. (Часом може й більше).

Поза копальнями праці нема

Бельгія уже давно звикла до праці чужинецьких рук. Тут стало працюють італійці, швайцарці, поляки і тепер ДП. Чужинці тут виконують завжди найтяжчу роботу. Поза копальнями їм праці нема, якщо не рахувати окремих випадків. Тільки чужинці з довголітнім часом перебування, знанням мови і власною сильною організацією почують себе акліматизованими.

В кантині

Як заповнений день робітника, що мешкає в кантині?

Разом з приготуванням до праці, подорожжю до місця, працею й лазнею робітник витрачає 10 годин. Сама праця триває 7—8 годин. Останні 14 годин робітник перебу-

ває в переважній більшості в кантині. Тут він спить, їсть і відпочиває.

Склад людности в кантині, як правило, інтернаціональний. Українці перебувають у співжитті з поляками, югославами, італійцями, росіянами і німцями. Про кантину з українським складом мешканців і кантинером-українцем мені особисто не відомо. Були старання одного місіонера, греко-кат. священника-бельгійця, таку кантину відкрити в районі Шарлеруа, але як з тим пішло далі, мені не відомо. Якщо припустимо, що десь в Бельгії така кантина є, то їх по цілій Бельгії більше трьох напевно не буде!

Відпочинок українців заповняється гравням в більярд, а також, на превеликий жаль, поширена гра в карти. Порівняно малий відсоток читає українські газети або книжки. Слід зазначити, що в суботи й неділі трапляються випадки налірного вживання алкоголю і гри в карти до програвання тижневої платні. Але в українців це стається порівняно значно рідше, ніж у поляків і югославів.

В українців завжди є „але“

Найсильнішу організацію мають поляки. Крім сильної чисельно польської секції Христ. Кат. Спид. (профспілки), поляки мають поважний часопис „Orzel Bialy“ і спілку комбатантів. Поляки мають свої власні

колонії—вулиці. Після італійців, бельгійці найбільше рахуються з поляками. Українське суспільне життя очолюється Українським Допомоговим Комітетом в Брюсселі і його секціями на периферії. Треба відмітити, що там, де існує секція, складена з діяльних людей, там значно ліпше стоїть справа з українським культурним життям—влаштуванням вистав, концертів, забав тощо. Поза Брюсселем, найбільш сильним осередком ініціативних українців треба вважати Льеж. Але! Як завжди в українців є своє „але“. Це „але“ полягає в тому, що значна частина українців знаходиться осторонь Комітету і не є його членами через те, що Комітет після травня очолювався бандерівцями і діяльність свою веде як централістична установа.

Без моральної опіки

І нарешті: саме спровадження української еміграції до Бельгії являється собою, як виявляється, локальний характер, бо є в рямцях робочого контракту на певний термін. Гуртування українців в перехідному таборі в Німеччині й далі в самих місцях праці в Бельгії відбувалося хаотично. Українці не трималися міцними гуртками і розпоршились. Це утруднило запровадження українських кантин, питання про які ставилося в українським Комітеті і перед бельгійською владою. В з'язку з цим, у кантинах молодь лишилася без моральної опіки з боку старших, бо не знаю-

Молитва в індійському будинку перед портретом Ганді за життя „Великої душі Індії“ під час посту (голдівки) Ганді 18 січня 1948 р. (Дена-НТ-Більд)

чи один одного, люди не створили потрібної атмосфери. Наслідком цього випадки пиятики, картярства тощо. І ось тут єдиним міцним охоронцем моралі і національної честі стає українська церква. Служба Божа відбувається регулярно, в певних місцях—щодва-три тижні. В інших щотижня.

Всі полані тут факти—це наслідки уважних спостережень не тільки мого оточення, але й всіх трьох районів скучення ДП: Льеж, Шарлеруа і Монс.

ЛЮТЕНКО.

IV-й Пленум Переселенської Ради

Влітку гори у Міттенвальді сірі, а вода в озерах ніжноблакитна, взимку гори білі, а вода в озерах темна сіро-блакитна. Ізар однаковий: шумливий і зелений, і міттенвальдський табір завжди однаково привітний до гостей—чи до літніх туристів, чи до учасників конференцій. Як завжди привітно прийняв він Переселенс. З'їзд, чи власне Пленум Переселенської Ради, що з сотнею учасників і гостей загостював у Міттенвальді 29-30 січня. На закінчення З'їзду Голова його проф. Ветухів подякував Управі табору, відзначивши, що така гостинність, така умілість організувати конференцію є елементом нашої української організованості і коли ми збережемо надалі цю організованість серед українців всюди, де б вони не поселились, то збережемо нашу еміграцію і фізично і духовно, ніяке життя на чужині не підточить нас.

Привіт від д-ра Смука

Серед учасників Пленуму були—Голова ЦПУЕ п. Мудрий, І-й заступник його—проф. Ветухів, Генеральний Секретар—д-р Гіряк, керманіч Відділу Переселення—д-р Глинка, Праці—М. Степаненко, Фінансів проф. Замша, Організаційного—д-р Галамай, Голова СУЖ-у д-р Баран, представники церков, професійних об'єднань, високих шкіл, таборових переселенчих Управ.

Інж. Палій передав Конференції привіт від д-ра Смука і доповів, що д-р Смука вважає, що 1948 рік буде вирішальним в справах еміграції. Надалі д-р Смука опиратиме всю свою переселенчу акцію на працю Центральної Переселенчої Управи, яка буде трактуватися також і як клітина ЗУАДК і матиме від нього певні повноваження.

В діловому наставленні

Весь з'їзд пройшов на діловому і ідейному рівні. Без сварок і непорозумінь обговорювалось проблему переселення, що є зараз найважливіша і найважча до розв'язання.

Голова Президії Переселенчої Ради професор Розгін розповів про

основні проблеми, що стояли перед Радою за звітний період і про головні етапи в праці. Із звіту інж. Залізняка про роботу Переселенчої Управи ясно постали ті труднощі, в яких працювала Управа, ті умови, в яких відбувається переселення.

Зв'язки дають добру інформацію

Дотепер 35.000 українців переселилось з Німеччини до інших країн.

Переселенча Управа налагоджувала зв'язки з українськими комітетами в тих країнах, куди виїжджають переселенці, послала їм списки переселенців, листується з самими переселенцями, бо листи дають найкращу інформацію про країни переселення, напр. страмане ставлення до Бразилії тепер розтоплюється під впливом листів від наших переселенців, які задоволені побутом на холоднішому півдні цієї гарячої країни і запрошують своїх друзів та братів на еміграції приєднуватися до них.

Останнього часу поквавилася праця секції переселення Міжнародного Комітету ДіПі і поліемігрантів і тепер ДіПі всіх національностей виступають разом перед міжнародними чинниками в справах переселення.

А що буде з хворими?

Жвава і цікава дискусія поставила після доповіді. Виступали і представники таборів, і керівники. Спрямована дискусія була не на критику праці Управи, а на способи покращення дальшої праці. Від імені українців-інвалідів і непрацездатних у Міттенвальді виступив п. Андрієвський і підніс найболючіше і найгостріше питання переселення: здорові ідуць, а що буде з хворими і старими? Він запропонував надіслати меморандум у цій справі до Об'єднаних Націй.

До співпраці з ІРО!

П. Заваликут з Ельвангену розповів про працю Переселенчої Управи в цьому таборі, що дала наслідки, яким може позаздрити кожний табір, бо з Ельвангену виїхало

1040 людей (з них 427 до Англії, 197 до Франції, 172 до Бразилії, 150 до Канади, 101 до Бельгії, 48 до Венесуелі, 30 до США, 8 до Австралії і 2 до Голляндії). Такий успішний виїзд завдячує тому, що Переселенча Управа зуміла співпрацювати з місцевими органами ІРО. П. Заваликут цілком слушно закликав усі переселенчі органи до умілішої співпраці з ІРО.

Старші хочуть жити

Д-р Загайкевич говорив в імені старших людей: „Ми не хочемо жити, як старушки, в домах для бідних і діставати зупку... Ми все життя працювали, а потім не з нашої вини були переселені і втратили все, що заробили за ціле життя. Ми маємо дістати відшкодування і того треба добиватися.“

З доповненнями і висвітленнями виступив Голова ЦПУЕ п. Мудрий, який теж сказав, що досі „виїзд йшов дуже пиявно“, а далі докладно зупинився на питаннях еміграції до різних країн і на питанні переселення старших людей, яких частково молоді забиратимуть в інші країни, як своїх рідних, а для деяких треба подбати про закушення фарм в різних країнах, де б вони могли жити і працювати.

Турбуватися за культурні сили

Проф. Ветухів у своєму виступі сказав, що існує певна політика переселення, яка йде від держав, що провадять переселення, і від ІРО. Українці повинні вміти реагувати на ту політику і вміти пов'язати її з своїми інтересами. Всяка країна боротиметься з створенням держави в державі, ми повинні це розуміти і належно організувати людей на місці нового поселення. Ми повинні спеціально турбуватися за наших інтелектуалів, зокрема за наші наукові і культурні сили.

Друге питання—інваліди і старші люди. Це трудне питання, але ми його ставимо перед міжнародними чинниками і будемо змагатися за його успішне розв'язання.

(Далі на 6 стор.)

Відкритий лист українських істориків

Від українців із широкого світу

На працю до Франції

Через непевні руки

По виїзді з Ульму, „революцію“ я пережив в Карльсруе і насилу за два місяці доїхав до господаря, в якого за умовою маю працювати олія рік за 6.300 франків (на двох). Переїзд був надзвичайно тяжкий і довгий. То комісії заглядали з усіх боків і фізичного і другого..., то шахрай - провідник попася, забрав гроші на вантаж, але не заплатив куди слід, і через те трохи і вантаж не пропав. Взагалі, як вербують, то кажуть одне, а практично—зовсім друге. Завезли нас в Карльсруе, потім в Штрасбург, а звідти дали вагони і відправили до Ліону, до розподільчого табору. Адміністрація напівфранцузів, напівіталійців, в дальні бруд страшний: на столах, у мисках такої антисанітарії мені ще не доводилось бачити та ще й з порнографічними малюнками.

Хлопці винили

Дуже погано, що не вмію розмовляти. Як приїхали в Штрасбург, хлопці випили вина, а французи їх і питають: „Чого ви приїхали сюди? А один з наших і показує пальцем на горло і подає на словах: отак будемо робити комуністам. Це зробило враження, і нам зараз же подали два вагони і сівши за підвідини відправили до Ліону. Нас було 110 чоловік, особливо поляки, молоді хлопці та ще й у формі. В Ліоні якісь комуністи зфотографували нас і помістили в комуністичній газеті з підписом: „Америка надіслала військових пропагандистів проти комуністів“. Оце

Пресова конференція в головній квартирі ІРО

(Закінчення з 3-стор.)

елементом з-поміж ДП, які приносять ганьбу загалові, відповів п. Гріг: це справа військових чинників. Якщо хтось з ДП покараний за кримінальний злочин та відбув кару, то він тим самим реабілітований перед суспільством. Якщо ж він злочинець, то само собою немає для нього в таборі місця.

Білоруський журналіст подав скаргу, що при реєстрації ІРО в Гавінгу офіцер ІРО п. Янковський загрожував білорусам: якщо вони, мовляв, не зголосяться, як поляки, то будуть покарані. П. Гріг зажадав даві в цьому випадку і заявив, що цього ні сміє бути.

Потім сенсаційне запитання одного з журналістів:

Чи відомо п.Едвардсові, що багато працівників ІРО перебувають на службі комуністичної партії і працюють за вказівками Москви. Відповів п. Деллінгера: В ІРО немає комуністів. Урядовці ІРО були дуже обережно вибрані та суворо перевірені.

Запитання: Що робити з новими втікачами з Угорщини, Румунії, ЧСР та з інших країн з-поза „залізної засони“? В таборах їх не приймають, німці не видають харчових карток. Вони перебувають в стані божевілля.

Відповідь (п.Картера): Це пита-

том, то прихильність його до України, зв'язки його з українськими автономістами набувають специфічного присмаку“.

На жаль, мусимо тут сконстатувати, що саме в останньому пункті п. Герасименко дозволяє собі закинути проф. Оглоблину фальшівання історії, сам фальшує те, що подає нам історик. Бо бути конфідентом царським і конфідентом наслідника престолу, що був тоді в опозиції проти царя, — це величезна різниця.

Разом з цим основним фальшіванням падають і всі закиди проф. Герасименка в москвофільстві проф. Оглобллина, „Царський конфідент“, „московський сатрап“, якого обов'язком було слідувати за настроями серед українців — був в дійсності опозиціонером. Українська опозиція співпрацювала з московською опозицією, більше того, використовувала її для української праці. Коли це москвофільство, тоді москвофільством можна назвати взагалі все, що захочеться.

Не маючи фактів, п. Герасименко взявся до голої дедукції, а скорше фантазії, що такий „сатрап“, „царський конфідент“ і „донощик“, як Леванідов, не міг, звичайно, ні бути „прихильником України“, ні цікавитися українською історією, ні протегувати українців-офіцерів, а коли це ніби робив, то прикидався, щоб тим більше пошкодити Україні. Певне, так прикидався Рилєєв, коли славив в своїх поезіях українських патріотів включно до Мазепи, або князь Рєпнін, що, будучи малоросійським генерал-губернатором, виразно стремив до відновлення української автономії та козацького війська.

Історик Оглоблін говорить про опозицію Леванідова і його співпрацю з українською опозицією, наводячи відповідні архівні та друковані джерела. Ми вимагаємо від хеміка Герасименка, який знає, що є індуктивна метода, подати факти того ж характеру, а не робити висновки, виходячи з власних уяв або фантазій, та ще й перекручуючи думку проф. Оглобллина.

Ми, група українських учених-істориків, вступаємо на захист проф. Оглобллина не тому, що він — член нашого цеху, видатний, талановитий історик України. Ми вступаємо на охорону священного для нас храму науки, на захист найдорожчої для нас свободи науки, волі об'єктивного наукового дослідження.

По той бок „залізної засони“ науковців катують за найменші відступлення від культу пануючих там догм в тумаченні і розумінні їх сучасними диктаторами.

По цей бок „залізної засони“ деякі наші земляки вимагають, щоб учені висловлювали тільки такі думки і погляди, які подобаються тим землякам. Якщо ж ми не потрапимо догодити їм, вони починають проти нас кампанію цькування та облуд.

Але ж ми пішли на еміграцію якраз через те, що прагнемо до свободи науки, свободи наукових досліджень, й тому твердимо: не смійте для якихось там невідомих нам цілей, що не мають нічого спільного з наукою, робити замахів на науку!

Проф. д-р В. Круницький в. р., проф. д-р Н. Половська. Василенко в. р., д-р І. Витанович в. р., проф. В. Грашко в. р., проф. д-р В. Шербаківський в. р., д-р Д. Олянчин в. р.

До приватних мешканців

До редакції „Українські Вісті“ часто надходять листи від наших скитальців, що мешкають на приватних квартирах і не проходили ніякого скринінгу. Ці люди просять поради, як їм включитись у переселенчу акцію, щоб переїхати до інших країн нарівні з тими, що мешкають по таборах ІРО.

На наше звернення в цій справі до службових офіцерів ІРО, ми отримали таке роз'яснення.

1. Всі українські скитальці, що мешкають на приватних мешканнях і бажають переселитися до інших країн, можуть звертатися до найбільшближчих українських або ж інших таборів, де є ірорський офіцер переселенських справ і в нього можна записатись на виїзд до будь-якої

знає советську дійсність, включно до Соловків, знайшов зовсім інші фарби для характеристики праці проф. Оглобллина під советами: „Відомо всім, пише він („Українські Вісті“ 1947, ч. 77), що проф. д-р Оглоблін не тими кількома статтями, під диктат ІПУ написаними, собі добру славу зажив і українській нації прислужився, а велике добро українській нації зробив і слави собі зажив задовго ще перед тими, вимущеними ІПУ статтями“. Так висловлюється людина, що сама була жертвою большевицького терору. А п. Герасименко робить з проф. Оглобллина одинокого редактора збірників про Полтавську битву і Західню Україну, неначе не знаючи, або не хочучи знати, як в дійсності була справа. В дійсності, при Історичному Інституті Академії Наук УРСР була редакційна колегія на видання монографій і збірників; вона складалася з кількох комуністів, мовляв, ідеологів, що задавали тон цій праці, та 4 наукових робітників, серед яких був і проф. Оглоблін. Згоря декретований був не тільки зміст праць, але й сама фразеологія. Ситуація була для дослідника фатальна, бо не можна було ні висловити свою справжню думку, ні навіть мовчати.

Проф. Оглоблін і так просидів чимало в большевицькій в'язниці. Проти нього і так велася большевицька кампанія. Б передмові С. Гуревича до книги О. Оглобллина: „Нариси з історії капіталізму на Україні (1931) читаємо: „В особі проф. Оглобллина, отже, перед нами український націонал-ліберальний струмінь доби пролетарської революції і соціалістичного будівництва, виразник і ідеолог української буржуазії. На фронті української історіографії проф. Оглоблін, без сумніву, є один з найсерйозніших наших ворогів, озброєний великою технічною зброєю, і це нам... треба мати на увазі. Гасло опанувати техніку стоїть не тільки перед економікою, воно стоїть перед нами і на ідеологічному фронті. В цій відношенні треба вчитися і у проф. Оглобллина для того, аби цього ворога остаточно і цілковито подолати“. В таких умовах праця провадилася буквально під загрозю смерті, без можливості якось її уникнути.

На Советській Україні панувала і панує жорстока система, яка зламала силу людей, що не мали щастя своєчасно втекти з України. І саме в цій відношенні закиди, які робить п. Герасименко проф. Оглоблину, набувають принципіального значення. Почато з Оглобллина, але на ким скінчатись? Подумав п. Герасименко над тим, що він утворює свого роду громадський суд над цілою східньо-українською еміграцією в її академічних релізентах, подумав він над тим, що його крок — перший крок для нового розгляду в наших рядах, подумав він над тим, кому це потрібне і хто з цього зможе зискати?

В чім справа? В статті проф. Оглобллина про Леванідова немає ніякого москвофільства. Стаття говорить про українську опозицію супроти Москви, про українських незалежників кінця 18 стол., що, ховаючись під покровом традиційного автономізму, думали „про отторжение Малороссии от России“. Саме ця опозиція мала стик з російськими опозиціонерами в особі Леванідова, про якого автор обережно висловлюється: „можливо, що Павло І, який, будучи наслідником престолу, протегував українських патріотів на ґрунті спільної вороженості до уряду Катерини ІІ, зовсім інакше поставився до українського автономізму, коли став царем. Звідси, мабуть, походила й така гостра зміна в ставленні імператора до свого колишнього прихильника й, можливо, конфідента Леванідова“.

Отже, Леванідов був можливим конфідентом наслідника престолу, коли цей стояв в опозиції до царя Катерини ІІ. А що з цього робить п. Герасименко? Він каже: „Але коли приймемо на увагу, що Леванідов був москаль і (як припускає сам проф. Оглоблін) — був до того ще й царським конфідентом“.

Отже, Леванідов був можливим конфідентом наслідника престолу, коли цей стояв в опозиції до царя Катерини ІІ. А що з цього робить п. Герасименко? Він каже: „Але коли приймемо на увагу, що Леванідов був москаль і (як припускає сам проф. Оглоблін) — був до того ще й царським конфідентом“.

В газеті „Українські Вісті“ ч. 73/131 1947 р. було вміщено „Відкритого листа до українських наукових установ“ п. П. Герасименка, під заголовком: „Чи справді українська наука?“ Автор листа обвинувачує проф. О. Оглобллина в „москвофільстві“, в „фальшіванні історичної правди“ і звертається до українських істориків та наукових установ з прилюдним запитом, чи вони вважають, що цього роду писання репрезентують українську справу і українську науку.

Цим відкритим листом українські історики показують, як вони розцінюють наукову діяльність проф. О. Оглобллина.

Проф. д-р О. Оглоблін є один з наших найвидатніших дослідників економічної і політичної історії України. З його пера вийшло понад 200 друкованих праць, писаних на основі нових архівних даних.

Студії проф. О. Оглобллина про українську промисловість в її минулому мають вагу піонерського чину. Вперше розгортається перед нами зовсім недосліджена історія української індустрії. Ряд ґрунтовних монографій присвятив автор цій тематичі. Автор дає на фоні економічних стосунків яскравий образ боротьби між представниками українського економічного автономізму (і незалежності) та російського економічного імперіалізму та централізму, боротьби, що носить і політичний характер, за національний чи колоніальний характер України.

Проф. Оглоблін багато зробив для політичної історії України часів Мазепи (зокрема важливі його праці з історії повстання Петрика) та Гетьманщини ХVІІІ стол.

Треба відзначити також численні праці проф. Оглобллина з історії українського автономізму, зокрема його дослідження над „Історією Русов“.

В своїх працях проф. Оглоблін з особливою силою підкреслює ті моменти української історії, коли українські діячі виступали проти російського централізму. Оці напрямні лінії характерні для праці проф. Оглобллина в 1920-х рр., коли ще можна було як-так висловлювати свої думки, і в 1940-их рр., коли він опинився на еміграції.

Цей антимосковський тон в працях проф. Оглобллина є остільки виразний, що приходить дивуватися, як знаходяться люди, готові закидати йому москвофільство.

Саме такого роду виступ стався після появи статті проф. Оглобллина п. н. „Андрій Леванідов“ („Арка“, ч. 2—3). Виступив не факхівець, а проф. хемі д-р Герасименко з заданим „відкритим листом“. Чомусь у нас вважається, що писати рецензії на праці з хемії, фізики, астрономії мусять факхіви, а з приводу праць з історії може писати кожен, наче історична наука не вимагає спеціальних знань, підготовки і хоч елементарного знайомства з предметом!

Проф. Герасименко вперше в нас піднімає закиди, яких з мотивів звичайного такту ніхто не робив. Одягаючись в тогу суворого й бездоганного чистого українського патріота, він безапеляційно говорить: „Мені не дивно, що проф. Оглоблін пише так, а не інакше, бо він, очевидно, не змінив своїх москвофільських позицій від часу, коли він редагував збірник про Полтавську битву (1939), де була плагірована боротьба української нації під проводом гетьмана Мазепи проти Петра І, або від часу, коли він редагував збірник „Західня Україна“ в 1940 р., в якому проводиться ідея „єдиноплеменності московського і українського народу“.

Проф. Герасименко належить до старої еміграції, і того страшного періоду, під яким жили й працювали вчені в Советській Україні, не переніс. Вже це одне мусило б йому відказати, що треба стриматися від висловлення безапеляційних посуджень. Хто зна, як повісив б проф. Герасименко, коли б попав у советське оточення. С. Підгайний, що

одне, а друге: погода тепла, у крамничках є, що хочеш, аби гроші. М'ясо й сало без карток, навіть і хліб без карток можна купити. Цитрини дешевші, ніж яблука, а яблука від 40 до 80-90 франків за кіло, цитрини — 1 кіл 32 франків. Ярина вся зелена, навіть свіжа картопля по 40 франків кіло. Земля тут глиняста, погана. Найліпше можна використати тут землю для випасу скотини.

Праці по горло

Наш господар має біля 200 га землі, 200 штук скотини рогатої, 9 коней та сот дві чи три різної птиці, авто, все електрифіковане, водогін. Взагалі праці тут мені по саме горло, в кізках виглядаю з ніг до голови. Праця велика, але є що їсти. Три літри вина на день, хліба без обмеження, обід сніданок і вечеря—шодня з трьох страв.

Наші з мене сміються, коли я верхи на ослі їду: я йому мекаю, бо не знаю, як з ним розмовляти, а він мені реве, але слухає — тягне візок пудів 70-80 гною. Дружина моя варить харчі свиням та господарює з дочкою в кухні.

Маємо окрему кімнату, постіль добра, працюємо 13 годин денно. Перші дні з непривички від такої праці ходив, як ціпом побитий, але тепер легше. Думаю, що витримаю. Новий рік і Різдво справляти добре, вина—скілки хотів. Взагалі Франція побудована на вині, без вина тут ніхто не дихне, ну й я, мабуть, тут за всі роки одію його. Господарі мої разом працюють і то сильно... 3.

було поставлене на порядок денний у Женеві. Ці люди мають зголошуватися до військових чинників. Ця проблема знайде свою позитивну розв'язку.

Дальше питання українського журналіста: Чи може ІРО дати висвітлення про арештування українських скитальців в Італії? Відповідь: Ні. Ми компетантні тільки для американської зони Німеччини.

На запитання, чому представники ДП не взяли участі в Женевській конференції п. Картер, між іншим, відповів:

У кожній національній групі ДП існує кілька супротивних угруповань і тяжко визнатися в такому стані, хто властиво є справжнім репрезентантом поодинокі національної групи.

Наприкінці п. Деллінгера попрах присутніх, щоб вислали на конференцію тільки одного кореспондента від окремого часопису чи журналу, щоб не збільшувати щоразу число присутніх. При склянці кави закінчено конференцію. М. П.

Поправка

У попередньому числі „УВ“ (перша сторінка 5-а шпальта згорі) замість наголовка „Заворушення в Еспанському Марокко“ слід читати: „Економічна мобілізація в Болгарії — Софія (Дена)“.

країни, з якої є відповідне запотребування в переселенцях.

2. При оформлюванні документів та прохоченні різних комісій ці приватні мешкаючі люди будуть направлені до відповідної скринінгової комісії, де й перейдуть невичинувачій скринінг та зможуть одержати право на виїзд.

Редакція „Українські Вісті“

СПОРТ

5-та зимова Олімпіада

Погляди спортсменів всього світу спрямовані зараз на маленьке швейцарське село Сант-Моріц, невеличкий зимовий курорт в Альпах, що вже вдруге стає місцем розіграшу олімпійської першості у зимових видах спорту.

1928 року, на другій зимовій Олімпіаді було репрезентовано 25 країн, що виставили 491 учасника. На цій же, п'ятій Олімпіаді, бере участь 30 країн—більше як 1.000 учасників. Вперше беруть тут участь представники Аргентини. Німеччина і Японія не допущені на Олімпіаду. Норвежці, шведи та фіни, що в них, завдяки їхньому північному положенню, зимовий спорт є спортом національним, завжди виходили переможцями в зимових видах спорту. Норвегія від часу організації першої Олімпіади, була країною, що має найбільшу кількість перемог. За чотири перші Олімпіади норвежці здобули: в змаганнях на лижах 11 золотих медалей, 12 срібних, 11 бронзових; в змаганнях на льоду—8 золотих, 8 срібних та 6 бронзових медалей. (Золоту медалью дається за здобуття першого місця, срібну—другого та бронзову—третього місця в змаганнях).

30 січня почалися змагання 5-ої Олімпіади. В центрі уваги стоять, як і завжди, змагання з льодового гокою. На сьогодні в турнірі ведуть перед Швейцарія та Чехо-Словаччина, що мають по 6 пунктів, за ними йдуть Канада і США. На останніх місцях—Австрія та Італія, що не виграли ще жадної зустрічі.

США—Італія 31:1
Канада—Англія 3:0
Англія—Австрія 5:4
Чехо Словаччина—Швеція 6:3

Швейцарія—Італія 16:0
Чехо-Словаччина—Польща 13:1
Швейцарія—Австрія 11:2.

Першість на двомісних санчатах вже розіграно і таблиця виглядає так:

1. Швейцарія II 5:29,2 хв.
2. Швейцарія I 5:30,4 хв.
3. США II 5:35,3 хв.
4. Бельгія I 5:37,5 хв.
5. Англія I 5:37,9 хв.

Цікаво, що другі дружини Швейцарії, США та Італії зайняли місця кращі, як їхні перші дружини.

В північній комбінації (біг на лижах 18 км та скок на лижах) перше місце і золоту медалью здобув фінянець Геіккі Газу—448,8 пунктів; друге місце і срібну медалью здобув фінянець Мараті Гінтала—433,6 пунктів, третє місце і бронзову медалью здобув швед Свен Ізраельсон 433,1 пункта.

Після перших трьох днів змагань медалі переможців здобули:

Норвегія золоту медалью за 500 м. біг на ковзанах—Гельгесен, 43,1; бронзову за 500 м. на ковзанах—Бартоломев; золоту за 5000 м. на ковзанах—Дяклев, 8:29,4 хв.; срібну за 5000 м. на ковзанах—Людберг, 8:32,7 хв.

США: срібну медаль за 500 м. на ковзанах—Фідгералд 43,2 сек.; бронзову в змаганнях на двомісних санчатах—Фортуне-Каррон 5:35,3 хв.

Швеція: бронзову за 5000 м. на ковзанах—Гелдунд, 3:34,8 хв.; золоту за першість в бігу на 18 км. на лижах—Людстрем 1:13,50 год.; срібну за 18 км. біг Естенсон 1:14,22 год.; бронзову в північній комбінації—Ізраельсон—433, 4 пункти.

Швейцарія: золоту медалью за першість на двомісних санчатах—Евдріх Валлер 5:29, 2 хв.; срібна за двомісні санчата—Фасрабенд-Ебергард 5:30, 4 хв.

Фінляндія: золоту медаль за першість в північній комбінації—Геіккі Газу 448, 8 пункта; срібну за північну комбінацію—Мараті Гутал—433, 6 пунктів.

Таблиця олімпійських рекордів в легкій атлетичі

Чоловіки:	
100 м.	10,3 сек. (1932 р.)
200 м.	20,7 сек. (1936 р.)
400 м.	46,2 сек. (1932 р.)
800 м.	1:49,8 хв. (1932 р.)
1500 м.	3:47,8 хв. (1936 р.)
5000 м.	14:22,2 хв. (1936 р.)
10000 м.	30:11,4 хв. (1932 р.)
4 × 100 м.	39,8 сек. (1936 р.)
4 × 400 м.	3:08,2 хв. (1936 р.)
110 м. з бар'єрами	14,2 сек. (1936 р.)
Скок у довжину	8,06 м. (1936 р.)
Скок у височину	2,03 м. (1936 р.)
Скок із жердкою	4,35 м. (1936 р.)
Кубля	16,20 м. (1936 р.)
Диск	50,48 м. (1936 р.)
Ратиче	72,12 м. (1932 р.)
Молот	56,49 м. (1936 р.)

Жінки	
100 м.	11,5 сек. (1936 р.)
80 м. з бар'єрами	11,7 сек. (1932 р.)
4 × 100 м.	46,9 сек. (1932 р.)
Скок у височину	1,65 м. (1932 р.)
Ратиче	45,18 м. (1936 р.)
Диск	47,63 м. (1936 р.)

Чи ви вже знаєте?...

... що професійним футболістом був Джеймс Ланг?

Джеймс Ланг, шотландець з уродження, надвичайно добре, як на ті часи, грав у футбол. Як дійсний футболіст, він скрізь і всюди заявляв, що він не є вроджений для праці, а народжений для гри у футбол, що саме тоді розквітав у Англії. І дійсно, на праці його довго-

Дніпро І-й (Корнберґ) в Ашафенбурзі

31/І та 1/ІІ гостював „Дніпро І“ (Корнберґ) в Ашафенбурзі та розіграв на свою користь два товариські матчі: 31/І із „Запоріжжям“, вигравши 2 : 0 (0 : 0) та 1/ІІ з „Проломом“, вигравши 3 : 1 (0 : 1). Гра із „Запоріжжям“ мало цікава з причини ясного дощу під час цілого матчу. „Запоріжжя“ мало сильну оборону, але слабкий напад, де найслабшим був Кахній В. Цікавіша, хоч дещо загостра була гра проти „Пролому“ 1/ІІ, коли „Пролом“ провадив першу півгру стрілом з карного удару, але назагал грав хаотично, маючи перед собою сильнішого противника, напад не зміг використати кількох догідних позицій під ворітьми гостей. Переможні ворота здобув центр

нападу „Дніпра“ клясичними головками з підрамковою „каші“. Судював заслабо Михайлів.

Обласні змагання столової сітківки в Ашафенбурзі

Обласні дружинні змагання столової сітківки, що відбулися 31/І—1/ІІ в Ашафенбурзі (господарі „Запоріжжя“) принесли передбачену перемогу змагунів господарів. На другому місці опинилося „Чорномор'я“ (Майн-Кастель), на третьому „Пролом“, програючи в рахунку 5 : 3. В категорії юніорів 1-ші „Запоріжжя“, 2-гі — „Пролом“. В категорії жінок — перше місце зайняв „Пролом“.

М. Г-й, Інж. Галзяк.

ніде не могли втримати, аж поки англійський футбольний клуб Шеффілд Веднесдай (до речі, найстарший англійський футбольний клуб) не згодився йому платити місячну платню за те, що він грав у фарабах клубу. Лангові тільки цього й було потрібно. Від 1876 р. часу його вступу до клубу, він був „найшасливішою“ людиною Англії. Міг грати доскохоу і не думати за іншу працю.

... що 1886 року англійським парламентом був прийнятий офіційний закон, що дозволяв професіоналізм у футболі.

... що за одного грача платять по 14.000 фунтів стерлінгів?

Тепер англійські професіональні клуби граців—це цілі трести, що

мають свої будинки, стадіони, лікарні і т. ін. Великі клуби не зупиняються ні перед якими витратами, щоб дістати доброго грача. Так, 1938 р. англійський клуб „Арсенал“ заплатив за лівого край Бріяна Джонеса 14.000 фунтів стерлінгів.

... що бувають випадки, коли грач може сам себе вбити?

Такий дуже рідкий випадок трапився 1924 року з грачем англійського лігового клубу Шеффілд Лівий лучник Армітаже при атаці воріт противника з страшною силою вдарив м'яч по воротах, але... м'яч попав у штангу, відскочив і попав його ж у живіт, відбивши йому нирки (уявіть собі силу його удару!). По двох днях Армітаже помер у шпиталі.

IV-й Пленум Переселенчої Ради

(Закінчення з 4-ї стор.)

Плян дальшої праці

На пропозицію Контрольної Комісії З'їзд одноголосно ухвалив абсолюторій уступаючим органам, а далі виніс поляку тим ентузіастам Переселенчої справи, що два роки відна працювали у найтяжчих умовах.

З пляном дальшої праці виступив д-р Роман Глинка обраний на 2-му з'їзді Української Еміграції в Ділінгені на керівника Відділу Переселення. Це є один з тих трьох керівників ЦПУЕ якими після з'їзду хвалилися, що вони „молодші 30-ти років“.

Плян праці на досвіді минулого намитив стрижень майбутнього: відмовитися від теоретизування, більше співпраці з ІРО, більше співпраці з іншими національними групами і нарешті, тісне співробітництво з д-ром Смуком і Канадійським Комітетом. Переселенча Управа має стати дійсним центром переселення українців, вона повинна на ділі допомагати, інформувати, насадити своїх представників у всіх переходних таборах, налагодити безпосередній зв'язок з окремими урядами і фірмами. Зовнішні зв'язки і внутрішня організація мають бути досконало налагоджені. Має бути поіменна картотека всіх, хто вижджає, має повсякчасно вестися статистика тих, хто виїхав і ще не виїхав—за фахом, віком, досвідом. Особливо треба приділити увагу інформації зовнішнього світа про українців—майбутніх поселенців та інформації українців про справи переселення, про країну переселення.

Дебати над пляном праці

П. проф. Полонська-Василенко просила звернути особливу увагу

на українських учених, підкресливши, що є лише 277 учених на 180 тисяч українців у Німеччині та Австрії і ці вчені, як мозок нації, заслуговують на особливу увагу.

П. Кривуцький зробив наголос на приватниках, бо досі переважно дбали за таборників.

П. Мельничук в імені української корпорации пообіцяв і надади підтримувати справу переселення.

Багато було конкретних пропозицій щодо праці, також багато говорили про потребу підсилити національно-виховну роботу на місцях нового поселення, про потребу перевиколу і вивчення чужих мов. І, як на кожному з'їзді водиться, дяли пресу, поглядаючи на пресову лаву. Як завжди закидали пресі сварки і занато велике скупчення сміття на сторінках газет, замість того всі промовці радили давати більше цікавої інформації про переселення і побут на місцях нового поселення.

Вся праця конференції була спрямована на те, щоб по діловому вирішити як зберегти ті тисячі українців, що є тепер на еміграції, бо вони ще колись будуть потрібні Батьківщині, а тим часом і тут в чужих країнах—і в засніженій Канаді, і в палючій Венесуелі, і в тісній Бельгії, і в просторій степовій Аргентині, вони будуть ферментом для тих наших братів, що давніше покинули українські землі, вони закликають до того, щоб жадна людина в світі українського походження, яка перебуває поза залізною завісаю не забувала про свій народ.

Л. А.

У. Т. Г. І.

сектор аудиторного високошкільного навчання

Українського Технічно-Господарського Інституту в Регенсбурзі-Мюнхені

оголошує від 15 лютого 1948 року

ВПС студентів на діючі літні семестри

академічного року 1947/48, а саме:

- на 2, 3, 4 сем. Агрон. Лісов. Факультету (Регенсбург)
- на 6, 8 сем. Агрономічного й Лісового відділів (Регенсбург)
- на 2, 4, 6 сем. Ветеринарного Факультету (Мюнхен)
- на 2, 4, 6 сем. Будівельн. відділу Інж. Ф-ту (Регенсбург)
- на 2, 4 сем. Хеміко-Технол. відділу Інж. Ф-ту (Регенсбург)
- на 2 сем. Електротехн. відділу Інж. Ф-ту (Регенсбург)
- на 1, 2, 3, 4, 6 сем. Фармацевтичного відділу (Мюнхен)
- на 2, 4, 5, 6 сем. Економічного Факультету (Регенсбург).

Якщо на якийсь семестр, що тут не зазначений, зголоситься більша кількість бажаючих, то буде розпочатий ще й той семестр.

Дійсними студентами можуть бути особи з закінченою середньою освітою.

Для впису на другий і дальші семестри до прохання треба долучити, крім матурального свідоцтва, ще й документи про закінчення відповідних попередніх семестрів на інших подібних рівнозначних високих школах.

Вписове становить 20 н.м., а студійне 250 н.м. за семестр.

Прспект з програмами, правилами та плянами навчання висилається інтересантам після одержання його коштовности — 15 н.м.

Термін впису закінчується 15 березня 1948 р.

Прохання подавати на ім'я РЕКТОРА У. Т. Г. І. в канцеляріях:

1. Ukr. Techn. Wirtsch. Institut, Regensburg, Ganhofers-Siedlung, Heyses-Straße 2,
2. Ukr. Techn. Wirtsch. Institut, Abteilung in München, München-Ramersdorf, Führichstraße 53/II.

Український Вільний Університет

оголошує вписи на літній семестр 1948 року

Записатися можуть особи з закінченою середньою освітою. До прохання про прийняття треба долучити: матуральне свідоцтво, еwentуально інші шкільні документи про освіту в оригіналі та завірені відписи, власноручно писаний життєпис, три світлини та посвідку про виплату вписової сплати у висоті 30 НМ від тих, що вперше записуються в УВУ на студії.

Вписуватись можна на всі семестри на:

- 1) Філософський факультет
- 2) Факультет права та суспільно-економічних наук, з відділами: а) права, б) суспільно-економічним.

Студійна семестральна оплата виносить 200 НМ, а вписова оплата 30 НМ.

Виклади починаються 8.ІІІ.1948. Всяке листування спрямовувати на адресу: Ukrainische Freie Universitet, München, 8, Versallstr. 4

До вписів, що триватимуть від 15 лютого до 8 березня 1948 р., треба зголошуватись особисто кожного дня, крім суботи, в часі від год. 10-12, до секретаріату факультетів: Мюнхен, Вербайлерштрассе, 4, Версайлерштрассе ІІІ пов. (Доїзд трамваєм ч. 19 до Ірільпарштрассе), Мюнхен, 1 лютого 1948.

Редактор Українського Вільного Університету

Від Адміністрації

Часопис „Українські Вісті“ виходить двічі на тиждень у середу і суботу. Приймається передплату:

На 1 місяць — 8 НМ
„ 3 „ — 24 НМ
Ціна окремого числа 1 НМ.
ДО ІНШИХ КРАЇН:
На 1 місяць — 10 НМ
„ 3 „ — 30 НМ.

Нових передплатників (Американської й Англійської зон) ласкаво просимо замовляти „Укр. Вісті“ через місцеву німецьку пошту або листоношу.

Передплату належить вносити заздалегідь, бо нові передплатники одержуватимуть газету лише з 1-го числа наступного місяця.

Організуйте групову передплату та зголошуйтеся для колекторату. — Колекторатом знижка 20%. — У справах передплати, одержування часопису, зміни адреси тощо — звертатися листовно і особисто до Адміністрації.

Administration „Ukrainische Wisti“
Neu-Ulm, Ludwigstr. 10.

Видавнича Співка
„УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ“
РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ

Головний редактор Ів. БАГРЯНИЙ.

Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи, а з приводу невмідених дописів листується лише в особливих випадках. — Дописи і листи в справах редакційних адресувати не окремим редакторам, а Редакції:

Redaktion «Ukrainische Wisti»
Neu-Ulm, Ludwigstraße 10.

Редактори приймають особисто в українському таборі Н. Ульму — Бльок „А“ від 8—12 год. щоденно, крім суботи.

Authorized by European Command Civil Affairs Division APO 757 — AG 383.7 — GEC-AGO — 14. July 1947

Druck: Ukrainische Zeitung,
Neu-Ulm, Ludwigstraße 10.